

Miljö- och energidepartementet
Internationella sekretariatet

Rådets möte (miljöministrarna) den 19 juni 2017

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen

Icke lagstiftande verksamhet

2. (ev.) Godkännande av A-punktslistan

Lagstiftningsöverläggningar

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

3. (ev.) Godkännande av A-punktslistan

4. Sektorer som inte omfattas av EU:s utsläppshandelssystem (första behandlingen)

- a) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om bindande årliga minskningar av medlemsstaternas växthusgasutsläpp 2021–2030 för att skapa en motståndskraftig energiunion och fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och annan information som är relevant för klimatförändringen
- b) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk inom ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring

av Europaparlamentets och rådets förordning nr 525/2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information som är relevant för klimatförändringen

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Ordförandeskapet har för avsikt att avge en lägesrapport till miljørådet om kommissionens förslag till en ansvarsfördelningsförordning (ESR) samt förslag till inkluderande av sektorn markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF) i EU:s klimat- och energiramverk till 2030. Medlemsstaterna väntas kommentera ordförandeskapets lägesrapport.

Ansvarigt statsråd: Isabella Lövin

Förslagets innehåll:

I oktober 2014 antog Europeiska rådet slutsatser som angav att utsläppen av växthusgaser ska minska med minst 40 % inom EU fram till 2030 jämfört med år 1990. Enligt Europeiska rådets slutsatser ska det övergripande målet nås genom att utsläppen inom EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS) minskas med 43 % fram till 2030 jämfört med 2005 och genom att utsläppen i sektorer utanför EU ETS minskas med 30 % under samma tidsperiod.

Europeiska rådets slutsatser innehåller vägledning för ansvarsfördelningen, att den ska grundas på samma metod som för perioden 2013-2020, d.v.s. BNP per capita, att alla medlemsländer ska bidra med mål mellan 0 och -40 procent till 2030 jämfört med 2005, att för medlemsländer med en BNP per capita över genomsnittet i EU ska målen justeras för att ta hänsyn till kostnadseffektiviteten samt att flexibilitetsinstrumenten ska förstärkas och nya tillkomma. Europeiska rådet uppmärksammar också de särskilda förutsättningar som gäller för jordbruks- och markanvändningssektorn som har en lägre minskningspotential än många andra sektorer. Rådsslutsatserna fastslår dessutom att regelverket för att inkludera LULUCF ska fastställas innan 2020.

Kommissionen presenterade den 20 juli 2016 förslag till förordning om ansvarsfördelning mellan medlemsländerna för utsläppsminskningar i de sektorer som inte omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter för

perioden 2021-2030 samt förslag till en förordning som inkluderar växthusgaser för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF) i EU:s ramverk för klimat och energi till 2030.

Förutom mål för utsläppsminskning till 2030 innehåller förslaget flexibilitetsinstrument som ger medlemsstaterna viss valfrihet för hur de vill nå sina mål, t ex genom att spara utsläppsutrymme till kommande år eller handla med utsläppsutrymme mellan medlemsländerna. Förslaget innehåller två nya flexibiliteter, en mellan ansvarsfördelningsförordningen och sektorn markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF) och en mellan ansvarsfördelningsförordningen och EU:s system för handel med utsläppsrätter. Förslaget till en LULUCF-förordning innehåller ett åtagande som innebär att varje medlemsstat förbinder sig till att säkra att nettoupptagen i LULUCF-sektorn inte ska minska, eller i de fall nettoutsläpp för sektorn redovisas, att nettoutsläppen inte ska öka. Förändrade utsläpp och upptag bokförs enligt de regler som förordningen innehåller. För att klara åtagandet får medlemsländerna utnyttja s.k. flexibilitetsinstrument.

Kommissionens förslag behandlades vid en orienteringsdebatt på miljørådet den 17 oktober 2016. Det maltesiska ordförandeskapet har under vårens förhandlingar i rådsarbetsgruppen lagt fram förslag till ändringar i kommissionens förslag. För ESR har ordförandeskapet bland annat föreslagit en möjlighet för MS att utnyttja en projektbaserad mekanism inom EU och att inrätta en begränsad reserv med utsläppsenheter som ska kunna användas av medlemsländer som hade en bruttonationalprodukt under genomsnittet i EU 2013. Ordförandeskapets kompromissförslag har i huvudsak tagits väl emot men ett antal medlemsländer vill ha ytterligare lättnader. För LULUCF har ordförandeskapet lagt fram förslag som i huvudsak bevarar miljöintegriteten och ambitionsnivån samtidigt och tillåter medlemsländer att i viss utsträckning öka andelen av den årliga tillväxten som avverkas utan att detta bokförs som ökade utsläpp fullt ut. Förslaget har fått begränsat stöd. Flera skogsrika länder menar att förslaget fortfarande leder till alltför stora bokförda ökade utsläpp från LULUCF vilket riskerar hämma utnyttjandet av medlemsländernas skogsresurs, medan andra vill ha striktare regler. Ett flertal olika alternativ har diskuterats i rådsarbetsgruppen utan att enighet nåtts.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen vill se att rådet i de fortsatta förhandlingarna enas om en ståndpunkt för ESR och LULUCF, så att förhandlingar med Europaparlamentet kan inledas så snart som möjligt. Med tanke på läget i omvärlden är EU:s ledarskap i klimatfrågan viktigare än någonsin och ett skyndsamt och ambitiöst genomförande av Parisavtalet i EU är avgörande. Regeringen föreslår att Sverige i de avslutande förhandlingarna fortsätter förhandla i linje med det mandat vi har och verkar enligt nedanstående.

För att värna ambitionsnivån och miljöintegritet anser regeringen att utsläppsutrymmet i ESR inte bör öka jämfört med kommissionens förslag. Regeringen vill även se ändamålsenliga översynsklausuler i båda förslagen som möjliggör för EU att höja sin ambition till 2030 och delta fullt ut i Parisavtalet med dess planerade översyner. Det är också avgörande att Sveriges överprestation i förhållande till 2030-målet ska kunna annulleras till nytta för klimatet.

Inkluderandet av LULUCF i EU:s klimat- och energiramverk till 2030 måste göras på ett sådant sätt att ambitionen i ramverket inte minskas. En central fråga för regelverket för LULUCF är hur referensnivån för skogsbruk sätts. Regelverket ska vara transparent och robust, för att säkra miljöintegriteten, samtidigt som det svenska självbestämmandet i skogsfrågor inte får äventyras. När det gäller hur beslutet om den nya referensnivån ska fattas, föreslår regeringen att Sverige stödjer att uppdatering av bilagan till förordningen, där referensnivåerna listas, kan antas genom en delegerad akt eller genomförandeakt. Förutsättningen är dock att medlemsländerna beräknar sina referensnivåer själva och att omräkning efter granskning av referensnivån inte kan göras av kommissionen, utan endast av medlemsländerna själva.

Regelverket bör utformas så att det inte hindrar möjligheter till en långsiktigt ökad och hållbar produktion inom jord- och skogsbruket eller insatser för biologisk mångfald. Bland annat bör avverkning upp till en hållbar nivå inte leda till bokförda utsläppsökningar. Detta bör säkerställas genom att referensnivån för brukad skogsmark sätts utifrån en prognos om framtida hållbar avverkningsnivå utan justering för skogsbrukets historiska intensitet. Detta möjliggör en långsiktigt ökad, hållbar produktion av bioenergi och fossilsnåla material från skogsbruket.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Tidigare behandling: Överläggning i Miljö- och Jordbruksutskottet den 13 oktober 2016. Överläggning i EU-nämnden den 14 oktober 2016.

Information om LULUCF i Miljö- och Jordbruksutskottet den 21 mars 2017. Överläggning i Miljö- och Jordbruksutskottet om LULUCF den 6 april 2017.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förhandlingarna om förslagen om ESR och LULUCF fortsätter under det estniska ordförandeskapet.

Faktapromemorior: 2015/16:FPM124 och 2015/16:FPM125

Icke lagstiftande aktiviteter

5. Utkast till rådets slutsatser om EU:s handlingsplan för naturen, människorna och näringslivet

= Antagande

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussion och antagande av rådsslutsatser

Ansvarigt statsråd: Karolina Skog

Förslagets innehåll: Slutsatserna välkomnar kommissionens handlingsplan för natur, människor och ekonomin. Handlingsplanen tar upp förbättrad vägledning om genomförande av naturvårdsdirektiven, bättre förankring av direktivens mål och bättre genomförande samt förbättrad finansiering av och kommunikation om direktiven.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen kan ställa sig bakom förslaget till rådsslutsatser. Regeringen anser att det är viktigt att EU:s miljölagstiftning får genomslagskraft och att den genomförs på ett likvärdigt sätt inom unionen. Regeringen välkomnar kommissionens satsning för att naturvårdsdirektivens mål uppfylls inom EU. Regeringen välkomnar att kommissionens handlingsplan ytterligare stärker decentraliseringen av genomförandet från europeisk nivå till nationell och regional nivå. Skyddet av värdefulla miljöer och arter i EU bör anpassas efter de olika nationella förutsättningarna genom ökad förankring och acceptans i lokalsamhället. Det

är regeringens uppfattning att synergier mellan naturvårdsdirektiven och andra politikområden, bl.a. den gemensamma jordbrukspolitiken är viktiga. Resultat- och värdebaserade ersättningar till brukarna har potential att öka måluppfyllelsen av naturvårdsdirektiven. Regeringen välkomnar samtidigt satsningar inom EU för att stärka den gröna infrastrukturen mellan Natura2000-områden vilket behövs för att uppfylla målet att hejda förlusten av biologisk mångfald inom EU.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Handlinsplanen har inte tidigare behandlats i riksdagen.

Fortsatt behandling av ärendet: Kommissionen kommer genomföra sin handlingsplan delvis i samarbete med medlemsstater och intressenter.

Faktapromemoria: FaktaPM 2016/17 87

6. Den internationella utvecklingen kring Parisavtalet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:

Isabella Lövin

Förslagets innehåll:

Ordförandeskapet har i tillägg till den dagordning som utskottet tagit del av beslutat om en diskussionspunkt om den internationella utvecklingen kring Parisavtalet

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar en offentlig diskussion om Parisavtalet och avser att på miljørådet föra fram vårt obehagliga stöd till Parisavtalet och vikten av att EU fortsätter att axla ledarskap inom klimatarbetet och genomförandet av avtalet. Detta bekräftas även i de rådsslutsatser som tagit fram inom Rådet för utrikes frågor och är av största vikt för det multilaterala arbetet och för Sveriges och EU:s internationella trovärdighet. Regeringen avser också lyfta

att EU måste konkretisera sitt ledarskap genom ett ambitiöst genomförande av våra åtaganden såväl på hemmaplan som internationellt.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare behandlats i riksdagen.

Fortsatt behandling av ärendet:

Ingen fortsatt behandling har aviserats.

Faktapromemoria:

-

6. Övriga frågor

a) Aktuella lagstiftningsförslag

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

i)Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2000/53/EG om uttjänta fordon, 2006/66/EG om batterier och ackumulatorer och förbrukade batterier och ackumulatorer och 2012/19/EU om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska och elektroniska produkter. (Första läsningen)

ii)Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 1999/31/EG om deponering av avfall (Första läsningen)

iii)Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2008/98/EG om avfall (Första läsningen)

iv)Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall (Första läsningen)

= Information från ordförandeskapet

Ordförandeskapet avser informera om läget i förhandlingarna om avfallspaketet. Avfallspaketet har förhandlats i rådsarbetsgruppen sedan januari 2016. Den 2 december 2015 presenterade kommissionen sitt förslag i form av ett meddelanden om en cirkulär ekonomi. Meddelandet innehåller två delar; en handlingsplan för en cirkulär ekonomi samt ett nytt avfallspaket med förslag på revideringar av samma 6 direktiv på avfallsområdet som i det tidigare paketet. Trilogförhandlingar med Europaparlamentet har inletts under våren 2017. Förslagen om ändringar i avfallsdirektiven innehåller bland annat förslag till nya definitioner, höjda återvinningsmål, gradvis minskning av deponering, åtgärder för att främja förebyggande av avfall och minimikrav för producentansvar.

b) Internationella möten under senare tid:

- i) Trippelkonferensen mellan parterna i Basel- (COP 13), Rotterdam- (COP 8) och Stockholmskonventionerna (COP 8) (Genève den 24 april–5 maj 2017)
- ii) Sjunde sessionen i mötet för parterna till Esbokonventionen och tredje sessionen i mötet för parterna till Esbokonventionen i dess egenskap av möte mellan parterna i protokollet (Minsk, Vitryssland den 13–16 juni 2017)

= Information från ordförandeskapet och kommissionen

Kommissionen avser informera om ett antal internationella möten som ägt rum sedan miljørådsmötet den 28 februari.

c) Internationell konferens om kvinnors roll i bergsregioner (Alpbach, Tyrol, 18–19 april 2017)

= Information från den österrikiska delegationen

Den österrikiska delegationen önskar informera om en internationell konferens om kvinnors roll i bergsregioner som hölls under Alpinkonventionen i Tyrol den 18-19 april 2017. Österrike innehar för närvarande ordförandeskapet i Alpinkonventionen.

d) Resultatet av havskonferensen (New York den 5–9 juni 2017)

= Information från den svenska delegationen

Regeringen avser informera om utfallet av FN:s havskonferens ”The Ocean Conference” som Sverige tillsammans med Fiji tagit initiativ till för att stärka arbetet för att uppnå det globala hållbara utvecklingsmålet om hav och marina resurser, mål 14 i FN:s Agenda 2030. FN-konferensen resultat är

tre delat med 1) en mellanstatligt förhandlad deklaration "Call for Action", 2) slutsatser och rekommendationer från sju tematiska partnerskapsdialoger och 3) frivilliga åtaganden från länder, företag, internationella organisationer och civilsamhället. Konferensen ägde rum i New York den 5-9 juni 2017.

- e) Projekt för "Utarbetande av planer för anpassning av stadsområden i städer med mer än 100 000 invånare i Polen" och anpassning till klimatförändringen i stadsområden
= Information från den polska delegationen

Den polska delegationen avser informera om sitt nationella program för klimatanpassning i städer.

- f) Wiendeklarationen: Slutsatser och rekommendationer som antagits som resultat av det 11:e dialogmötet om nanomaterial (Wien den 29–30 mars 2017)
= Information från den luxemburgska, österrikiska och tyska delegationen

Delegationerna från Luxemburg, Österrike och Tyskland önskar informera om slutsatser och rekommendationen från den elfte Nano-myndighetsdialogen som hölls i Wien 29-30 mars 2017. Vid dialogen antogs slutsatser om den nuvarande situationen och rekommendationer för hållbar hantering av nanotekniken fram till år 2020.

- g) Ratificering av Kigaliändringen av Montrealprotokollet
= Information från kommissionen

Kommissionen avser informera om processen kring gemenskapens ratificering av Kigaliändringen till Montrealprotokollet. Kigaliändringen innebär att åtgärder ska tas för att stegvis minska produktion och förbrukning av växthusgaserna HFC (fluorkolväten). Kigaliändringen träder i kraft den 1 januari 2019 förutsatt att minst 20 parter har deponerat sina ratifikationsinstrument.

- h) Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram
= Information från den estniska delegationen

Det inkommande estniska ordförandeskapet avser informera om sitt arbetsprogram.